

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 9. 10. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0185/SO/2024

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie vysielania: AT/22

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0185/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Jednotka vysielateľa Slovenská televízia a rozhlas a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 21. 10. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 9. 10. 2024

Podnet na preverenie č. 0185/SO/2024 zaevidovaný dňa 7. 8. 2024

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Správy*

Deň a čas vysielania: 6. 8. 2024 19:00 hod.

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie: AT/22

Dátum: 2. 10. 2024

OBSAH PODNETU:

„Relácia Správy o 19,00 - časovo, aj audiovizuálne nevyvážené informovanie v príslušnom príspevku, o odvolaní riaditeľa SND, v prospech odvolaného riaditeľa a politickej parlamentnej opozície.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Na programovej službe Jednotka bol v hlavnej spravodajskej relácii *Správy* odvysielaný príspevok pod názvom *Ministerka kultúry odvolala šéfa SND*.

Výhrada podávateľa podnetu smerovala voči údajne nevyváženému informovaniu, nakoľko podávané informácie v danom príspevku vyznievali v prospech odvolaného riaditeľa a opozície.

Z hľadiska obsahu a typu programu – hlavná spravodajská relácia -, berúc do úvahy výhradu podávateľa voči jej neobjektívnosti namietaný obsah sme analyzovali podľa **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.:**

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Táto povinnosť vysielateľa sa vzťahuje na každý jeden spravodajský program alebo program aktuálnej publicistiky osobitne, objektívnosť a nestrannosť musí byť teda zabezpečená v rámci jedného programu. Rada v rámci svojej kompetencie posudzovať zabezpečovanie objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky posudzuje každý jeden takýto program osobitne a jednotlivo, a z celkového obsahu relácie v zmysle kritérií objektivity.

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Príspevok ***Ministerka kultúry odvolala šéfa SND*** bol, vzhľadom k svojej aktuálnosti, odvysielaný ako prvý v poradí. Informoval, že ministerka kultúry M. Šimkovičová odvolala generálneho riaditeľa SND Mateja Drličku. Moderátor v úvode tlmočil vyjadrenie a výhrady SND, podľa ktorého odvolanie prišlo počas divadelných prázdnin a po rekordnej návštevnosti v uplynulých mesiacoch. Uviedol, že podľa ministerky kultúry Matej Drlička ako šéf prvej scény pochybil, pričom zatiaľ nie je známe, koho rezort dočasne poverí vedením divadla. Následne redaktorka v príspevku bližšie informovala o okolnostiach odvolania M. Drličku, ktorého v jeho dome navštívila pracovníčka ministerstva kultúry a doručila mu odvolací dekrét bez udania dôvodu. K svojmu odvolaniu sa priamo na kameru vyjadril i odvolaný riaditeľ. M. Drlička skonštatoval, že očakával, že daný moment jeho odvolania príde, nakoľko napätie a signály, ktoré ministerstvo kultúry vysielalo cez médiá smerom k národnému divadlu, boli pomerne jasné. Uviedol, cit.:“ *Prebehlo to v zmysle Štb a gestapo.*“

V príspevku redaktorka tlmočila dôvody odvolania generálneho riaditeľa zo strany MK SR. Uviedla, že M. Drlička porušil štatút divadla tým, že prepustil šéfkou baletu, pričom daný krok nekonzultoval s rezortom kultúry. S ministerstvom tiež nekomunikoval ani pri výbere priestorov pre dočasné sídlo umelecko - dekoračných dielní. Ministerstvo voči odvolanému riaditeľovi uviedlo aj nevyjasnené dôvody pri prepúšťaní sólistov opery SND.

Uvedené výhrady potvrdila písomným vyjadrením ministerka kultúry M. Šimkovičová, ktorá o. i. uviedla, že ministerstvo zastáva názor, že „*aj Matej Drlička musí niešť zodpovednosť za nedostatky a problémy, ktoré svojou činnosťou spôsobil.*“ a súčasne informovala, že „*Ministerstvo kultúry a ministerka kultúry osobne ubezpečujú umeleckú verejnosť, že neplánujú zasahovať do dramaturgie a činnosti Slovenského národného divadla, tak ako tomu bolo doteraz.*“

K argumentom ministerstva kultúry sa vyjadril odvolaný generálny riaditeľ M. Drlička, podľa ktorého skutočné dôvody jeho odvolania sú veľmi jednoduché, cit.: „*Vadí im, že národné divadlo bolo slobodné.*“

V príspevku redaktorka pripomenula, že Mateja Drličku odvolala v roku 2022 aj bývalá ministerka kultúry N. Milanová a že druhýkrát bol po výberovom konaní zvolený za generálneho riaditeľa SND v máji roku 2023. Uviedla, že mnohí o ňom hovoria, že umeleckú inštitúciu pozdvihol, do sály baletu a opery vrátil divákov. Informovala tiež, že opozícia konanie šéfky rezortu kultúry neschvaľuje. Redakcia oslovila **Z. Jaurovú**, podpredsedníčku Výboru NR SR pre kultúru a médiá (**PS**). Tá sa kriticky vyjadrila k rozhodnutiu ministerky Šimkovičovej a uviedla, že *Tak isto aj v kontexte jej iných krokov v nedávnej minulosti kedy vlastne cez parlament ovládla fondy v oblasti kultúry, ministerstvo kultúry bez akéhokoľvek udania dôvodu prevzalo a zavrelo kaštieľ v Budmericiach, tak si myslí, že výmena generálnych riaditeľov erbových kultúrnych inštitúcií bez nejakého relevantného dôvodu do tohto celkom zapadá.* Opačný názor v príspevku prezentoval oslovený **D. Jarjabek**, predseda Výboru NR SR pre kultúru a médiá (**Smer-SD**), ktorý skonštatoval, že *Odvolanie pána generálneho riaditeľa je plne v kompetencii ministerstva kultúry, ktoré iste zvažilo jeho pôsobenie na poste generálneho riaditeľa.* V závere príspevku redaktorka tlmočila vyjadrenie odvolaného riaditeľa, ktorý verí, „*...že verejnosť a kultúrna obec sa za divadlo postavia.*“

Podľa názoru Kancelárie Rady boli princípy objektívnosti a nestrannosti v danom príspevku dodržané. Priestor na vyjadrenie bol poskytnutý tak vedeniu rezortu ako aj odvolanému riaditeľovi inštitúcie spadajúcej pod jeho gesciu. Redaktorský tím uviedol dôvody odvolania generálneho riaditeľa a súčasne umožnil na ne reagovať dotknutej strane sporu. V príspevku odznelo aj nesúhlasné stanovisko opozície voči počinu MK SR, ktoré tlmočila Z. Jaurová, podpredsedníčka Výboru NR SR pre kultúru a médiá (PS), ako aj podporné názory rozhodnutia ministerstva prezentované koalíčným poslancom D. Jarjabkom, predsedom Výboru NR SR pre kultúru a médiá (Smer-SD).

K výhrade „*audiovizuálneho nevyváženého informovania*“ v príslušnom príspevku uvádzame nasledovné.

V reportáži sa v obraze viackrát objavili vizuálne zábery SND, viackrát bola snímaná tak historická, ako aj nová budova SND a fragmenty z operných a baletných predstavení. Na kameru bol snímaný rozhovor s odvolaným riaditeľom M. Drličkom a podpredsedníčkou Výboru NR SR pre kultúru a médiá Z. Jaurovou, v záberoch kamery sa objavili aj momentky zo zasadnutí NR SR (rozhovor M. Šimkovičovej s D. Jarjabkom a Ľ. Blahom, M. Šimkovičová počas zasadnutí NR SR). Ďalej sa do obrazu dostali zábery z tlačovej besedy M. Drličku v sídle SND počas jeho prvého odvolávania, zábery M. Drličku pri prezentácii 104. divadelnej sezóny SND a zábery sídla budovy MK SR. Všetky obrazové snímky súviseli s témou príspevku, naviazané boli na konkrétnych adresátov a inštitúcie, ku ktorým sa príspevok vzťahoval a ako také obrazovo dopĺňali kontext príspevku, pričom sme nezaznamenali podávateľom podnetu uvádzané znaky nevyváženého audiovizuálneho informovania.

Podľa nášho názoru boli princípy objektívnosti a nestrannosti príspevku dodržané. Spravodajský príspevok bol aktuálny, vecný, transparentný a vyvážený, spĺňal kritériá objektivity kladené na zabezpečenie objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním príspevku *Ministerka kultúry odvolala šéfa SND* v relácii *Správy* zo dňa 6. 8. 2024 nedošlo k porušeniu **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0185/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Správy

Deň vysielania: 6. 8. 2024

Čas vysielania: 19:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

19:00:21

Headline – Akciové burzy v Japonsku zaznamenali výrazný prepad, M. Drlička v SND skončil, Hromadná evakuácia z regiónu, Pribúdajú smrteľné úrazy;

19:00:41 **Ministerka kultúry odvolala šéfa SND**

Moderátor: „Matej Drlička končí na poste generálneho riaditeľa SND. Odvolala ho ministerka kultúry M. Šimkovičová. Podľa divadla prišlo odvolanie počas divadelných prázdnin a po rekordnej návštevnosti v uplynulých mesiacoch. Ministerka tvrdí, že Matej Drlička ako šéf prvej scény pochybil. Zatiaľ nie je známe, koho rezort dočasne poverí vedením divadla.“

Redaktorka: „Mateja Drličku v jeho dome navštívila pracovníčka ministerstva kultúry. Doručila mu odvolací dekrét bez udania dôvodu.“

M. Drlička, odvolaný generálny riaditeľ SND: „Očakával som, že tento moment príde, to napätie, tie signály, ktoré ministerstvo kultúry cez médiá vysielalo smerom k národnému divadlu boli pomerne jasné. Prebehlo to v zmysle Štb a gestapo.“

Redaktorka: „Jedným z dôvodov jeho odvolania je, že M. Drlička minulý mesiac prepustil šéfkou baletu. Ministerstvo kritizuje, že svojím rozhodnutím porušil štatút divadla. Zmenu vo vedení baletu mal komunikovať s rezortom kultúry, čo neurobil. To isté mal urobiť aj pri výbere priestorov pre dočasné sídlo umelecko - dekoračných dielní. Argumentuje aj nevyjasneným dôvodom pri prepúšťaní sólistov opery SND.“

M. Šimkovičová ministerka kultúry (nom. SNS), redaktorkou nahovorený hlas + titulky (Zdroj – z písomného vyjadrenia): „Tieto závažné pochybenia sú pre ministerstvo kultúry dostatočným dôvodom na odvolanie Mateja Drličku z pozície generálneho riaditeľa. Zastávame názor, že aj Matej Drlička musí niešť zodpovednosť za nedostatky a problémy, ktoré svojou činnosťou spôsobil.“

M. Drlička, odvolaný generálny riaditeľ SND: „... ich jediný pracovný nástroj, ktorý ovládajú. Skutočné dôvody sú veľmi jednoduché. Vadí im, že národné divadlo bolo slobodné.“

M. Šimkovičová, ministerka kultúry (nom. SNS), redaktorkou nahovorený hlas + titulky (Zdroj – z písomného vyjadrenia): „Ministerstvo kultúry a ministerka kultúry osobne zabezpečujú umeleckú verejnosť, že neplánujú zasahovať do dramaturgie a činnosti Slovenského národného divadla, tak ako tomu bolo doteraz.“

Redaktorka: „Mateja Drličku odvolala v roku 2022 aj bývalá ministerka kultúry N. Milanová. Druhýkrát bol po výberovom konaní zvolený za generálneho riaditeľa SND minulý rok v máji. Mnohí o ňom hovoria, že umeleckú inštitúciu pozdvihol, do sály baletu a opery vrátil divákov. Opozícia konanie šéfkou rezortu kultúry neschvaľuje.“

Z. Jaurová, podpredsedníčka Výboru NR SR pre kultúru a médiá (PS): „Tak isto aj v kontexte jej iných krokov v nedávnej minulosti kedy vlastne cez parlament ovládla fondy v oblasti kultúry, ministerstvo kultúry bez akéhokoľvek udania dôvodu prevzalo a zavrelo kaštieľ v Budmericiach, tak si myslím, že výmena generálnych riaditeľov erbových kultúrnych inštitúcií bez nejakého relevantného dôvodu do tohto celkom zapadá.“

D. Jarjabek (Smer-SD), predseda Výboru NR SR pre kultúru a médiá, redaktorom nahovorený hlas písomného vyjadrenia + titulky: *„Odvolanie pána generálneho riaditeľa je plne v kompetencii ministerstva kultúry. To iste zvažilo jeho pôsobenie na poste generálneho riaditeľa.“*

Redaktorka: *„Odvolaný riaditeľ verí, že verejnosť a kultúrna obec sa za divadlo postaví.“*

Ďalšie príspevky

19:03:29 Mimoriadny výbor ku kardiológii nerokoval
19:06:30 Výstavba nemocnice v Martine podľa SAS mešká
19:08:13 F. Kuffa letel vrtuľníkom nezákonne
19:10:34 Mariana Kočnera súdia v kauze Donovaly a Báč
19:12:29 „Kuchár Jožko“ svoj trest ešte nespoznal
19:14:52 Vyše 188 000 podpisov opäť prešetruje polícia
19:16:59 M. Žilinka pozastavil funkciu prokurátorovi
19:20:00 Čakanie na útok na Izrael
19:22:26 NYT: Rusko dodáva Iránu dodáva Iránu moderné radary
19:22:48 Britská vláda chce potrestať výtržníkov
19:23:15 Tim Walz je viceprezidentským kandidátom
19:26:07 Svetové burzy vystrašili investorov
19:28:40 Google je podľa súdu monopolista
19:30:34 Parížska polícia vyšetruje kybernetický útok
19:30:58 Od útoku na Hirošimu uplynulo 79 rokov
19:31:25 Praha pripravuje zákaz žobrania so zvieratami
19:33:18 Žobráci v Bratislave
19:35:16 Príbeh vypálenej obce Kalište
19:37:35 Reštaurujú unikátny vstupný portál
19:39:42 Rastlina so zápachom mŕtvoly
19:41:35 Novinka v aplikácii Horskej záchranej služby
19:43:35 Oprava kanalizácie obmedzí dopravu
19:45:21 Klubovňa pre zdravotne postihnuté deti
19:47:17 Do kín prichádza film Miki